

Příloha k protokolu o SZK č.: .....

Diplomantka: Soňa Ruibarová

Vysoká škola: PF JU

Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ

Katedra: pedagogiky a psychologie

Vedoucí diplomové práce:

Datum odevzdání posudku: 13. 5. 2011

Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název:

Sociálně patologické jevy, jejich projevy a prevence u žáků 1. stupně ZŠ

Autorka předkládá k posouzení práci, která se svým zaměřením velmi aktuální a důležitá. Základní školy jsou postaveny před úkol realizovat v rámci svého výchovného a vzdělávacího programu systematickou primární prevenci. Mají tak za povinnost reagovat na narůstající výchovné problémy ve škole. Odpovídá však zaměření školních preventivních programů potřebám žáků na prvním stupni ZŠ, reflektují realizované aktivity situaci a reagují na zkušenosti s návykovými látkami, které děti na prvním stupni základní školy již stačily prožít? Na tyto otázky se předložená práce pokouší odpovědět, a to v situaci, kdy k podobnému zhodnocení dosud pravidelně nedochází. Každodenní realita výchovných problémů u žáků na 1. stupni ZŠ není monitorována a nestává se základem pro indikování minimálních preventivních programů ve škole. Cíl práce a zaměření výzkumu odpovídá potřebám praxe a tak otevírá důležitý prostor pro další podobná šetření.

Teoretická část diplomové práce je logicky uspořádána, směřuje od charakteristiky sociální patologie k podrobnější deskripci systému školní prevence. Obecnější vymezení pojmu sociální patologie je na místě, je vhodným východiskem práce. Autorka vedle sebe staví pojem sociálně patologický jev a sociálně patologické chování (název kapitoly 1 a kapitoly 2), v textu však neuvádí přesné rozlišení obou pohledů – prosím proto, aby se v obhajobě krátce zmínila o rozdílech v chápání těchto pojmů. V třetí kapitole popisuje projevy sociálních patologií v prostředí základní školy. Autorka si přitom vybírá šikanu, záškoláctví, návyk. látky, delikvenci a vandalismus a podrobně je rozebírá. Prosím při obhajobě autorku o zdůvodnění, proč si vybrala právě tyto jevy a podle jakého principu zvolila jejich pořadí? Jaké z uvedených jevů považuje na prvním stupni ZŠ za nejproblematictější a proč? Čtvrtá kapitola se věnuje otázkám prevence, obsahuje v podstatě všechny potřebné informace, mám jen

výhrady k logice jejich členění – zařazení preventivních programů do výuky by, podle mého názoru, mělo kapitolu uzavírat.

Celkově jsou kapitoly teoretické části koncipovány na základě studia dostatečně obsáhlé odborné literatury, vhodné je též zařazení aktuální informací z výzkumů. Z formálního hlediska pak autorka práci s literaturou zvládá a na zdroje svých poznatků v textu odpovídajícím způsobem odkazuje.

Praktická část obsahuje kvantitativně orientované šetření realizované na čtyřech základních školách. Autorka prokazuje dobrou schopnost práce se získanými daty, dílčí výsledky dobře a přehledně zpracovává. Problémem je formulování předpokladů a pak především závěrů práce. Autorce se podařilo zjistit celou řadu faktů, ale rozpravu k předpokladům a samotné závěry formuluje jen velmi stručně. Není tedy vždy jasné, o jaká zjištění svá stanoviska opírá a jakou mají platnost. Je to škoda, neboť výsledky autorčina výzkumu mohou mít význam jak pro školskou správu, tak pro metodiky prevence na dalších základních školách, kdy mohou být základem pro obsahové zaměření prevence.

Po formální stránce je práce zpracována jen dobře – text obsahuje stylistické i formální prohřešky (např. úprava obsahu, stylistika úvodu a závěru práce, chybné řazení seznamu literatury, nesprávné použití stránkování u příloh a obsahu aj.). Práce však splňuje základní požadavky a doporučuji ji k obhajobě.

Otázky k rozpravě během obhajoby jsou uvedeny v textu recenze. Dále prosím zodpovědět následující otázky:

- V praktické části se autorka věnuje kvantitativní metodologii. Jaké jsou výhody a jaké nevýhody použitého metodologického postupu (dotazníkového šetření) v případě zjišťování míry rizikového (negativního) chování respondentů (kouření, pití, experimenty s nelegálními látkami, krádeže)?
- Ve výsledcích výzkumu konstatuje celou řadu zajímavých faktů, ale jen velmi stručně je hodnotí. Jaká z informací byla pro autorku nejvíce překvapivá a proč?

Předloženou diplomovou práci považuji za zdařilou a hodnotím ji **dobře**.

Návrh na klasifikaci diplomové práce: **dobře**

Mgr. Miroslav Procházka, Ph.D.

podpis vedoucího diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 13. 5. 2011

